

BADANIE NA TEMAT EDUKACJI FINANSOWEJ DZIECI

Wstęp

Rozwijanie umiejętności związanych z finansami wśród dzieci już od najmłodszych lat to istotny fundament przyszłych postaw dobrego gospodarowania budżetem. Ekspertcy są zgodni co do tego, że wiedza i edukacja finansowa są bardzo ważnymi elementami przygotowania dziecka do dorosłości i powinna zostać rozpoczęta najwcześniej, jak to możliwe. Doskonale wiedzą też o tym rodzice, którzy poprzez dawane dzieciom kieszonkowe oraz przeprowadzane rozmowy kształtują wśród najmłodszych postawę samodzielności i poczucia odpowiedzialności za własne pieniądze. Dorosli marzą o tym, by ich dziecko miało lepszy start w życiu i nie musiało obawiać się o finanse. Są świadomi, że zdobycie wiedzy ekonomicznej odpowiednio wcześnie jest kluczowe dla przyszłości, dlatego przekazują swoim wychowankom podstawowe zasady oszczędzania i gospodarowania pieniędzmi.

Jak skutecznie budować prawidłowe postawy oszczędzania i zarządzania pieniędzmi? Obok roli samych rodziców i szkoły, dorośli uważają, że ważną rolę w takiej edukacji powinien odgrywać sektor bankowy. Rozmowy z dziećmi nie należą do najłatwiejszych, a przecież i sam temat finansów łatwy nie jest i trzeba dużego doświadczenia, żeby przekazać go w sposób prosty i zrozumiały dla dziecka. Nie od dziś wiadomo, że dzieci najlepiej uczą się przez zabawę. A we współczesnym świecie najczęściej wykorzystują do tego smartfony, różnego rodzaju aplikacje i dostępną wiedzę w internecie.

Bank Pekao S.A. jako instytucja finansowa jest świadomy tempa zachodzących zmian oraz wyzwań stojących przed rodzicami i ich dziećmi. Poprzez swoją ofertę wspiera dorosłych w przekazaniu kluczowych kompetencji finansowych, a dzieci w odkrywaniu i zrozumieniu zawiłego świata finansów, w sposób dostosowany do ich możliwości. Dziś aplikacja bankowa z sukcesem może odgrywać rolę edukacyjną. Najmłodsze dzieci chętnie uczą się zarządzania finansami, bo traktują to jako zabawę z nagrodami. W tym przypadku nagrodami są oczywiście środki, które są w stanie odłożyć i przeznaczyć na zakup zabawek lub innego rodzaju przyjemności. Wiedza podana w formie zabawy, motywuje do zdobywania i budowania świadomości finansowej.

Aby w pełni zrozumieć nastawienie rodziców i ich dzieci do szeroko pojętego obszaru zarządzania finansami, przeprowadziliśmy badanie, którego wyniki mamy przyjemność zaprezentować w niniejszym

raporcie. Naszym celem było uzyskanie odpowiedzi na pytania – jakie znaczenie ma dla rodziców edukacja finansowa ich dzieci, źródła pozyskiwania wiedzy na temat zarządzania budżetem, motywacje do przekazywania dzieciom umiejętności finansowych oraz stosunek do korzystania z rozwiązań bankowych przez najmłodszych użytkowników. W raporcie można znaleźć także odpowiedź na pytanie czy korzystanie z usług bankowych przez dzieci zmienia ich spojrzenie na pieniądze, buduje kompetencje w zakresie oszczędzania i pozwala lepiej radzić sobie w codziennych sprawach.

Wyniki przeprowadzonego badania jest wysoce optymistyczne. Większość rodziców jest świadoma korzyści płynących z przekazywania najmłodszym wiedzy o finansach, a kompetencje swoich dzieci w tym obszarze ocenia pozytywnie ponad połowa opiekunów.

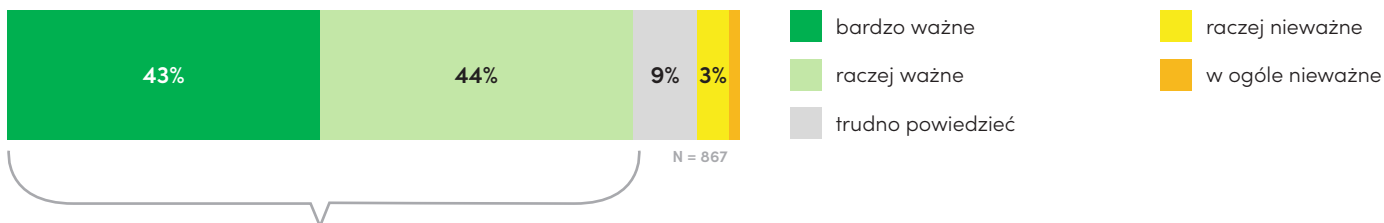
W opinii rodziców banki mają wiedzę oraz narzędzia i powinny być źródłem edukacji finansowej ich dzieci – co trzeci w tym zakresie wskazuje na aplikacje bankowe stworzone specjalnie dla dzieci, a średnio co czwarty na inne materiały edukacyjne i gry oferowane do tych celów przez banki.

Według rodziców założenie dziecku konta w banku wpływa pozytywnie na podejście do finansów – uczy oszczędzania, zarządzania i kontrolowania wydatków. Zdaniem dorosłych jest to dobra lekcja samodzielności.

Mamy nadzieję, że zaprezentowane wyniki badania dostarczą wiedzy na temat potrzeby edukacji finansowej dzieci i młodzieży oraz zachęcą do zgłębiania wiedzy osób zainteresowanych tym obszarem. Wierzymy także, że nasze obecne i przyszłe działania będą miały realny wpływ na poziom wiedzy i kompetencji najmłodszych oraz będą realnym wsparciem dla ich rodziców.

Niemal wszyscy rodzice są zgodni, że edukacja finansowa jest ważna, głównie ze względu na możliwość dowiedzenia się, jak obchodzić się z pieniędzmi (zarządzać nimi, oszczędzać, kontrolować wydatki).

Jak ważne jest przekazywanie dzieciom wiedzy o finansach?

87%

Powody

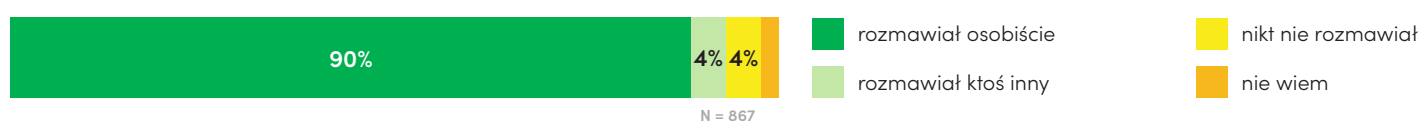

Baza: Rodzice uważający edukację finansową za ważną | N = 753

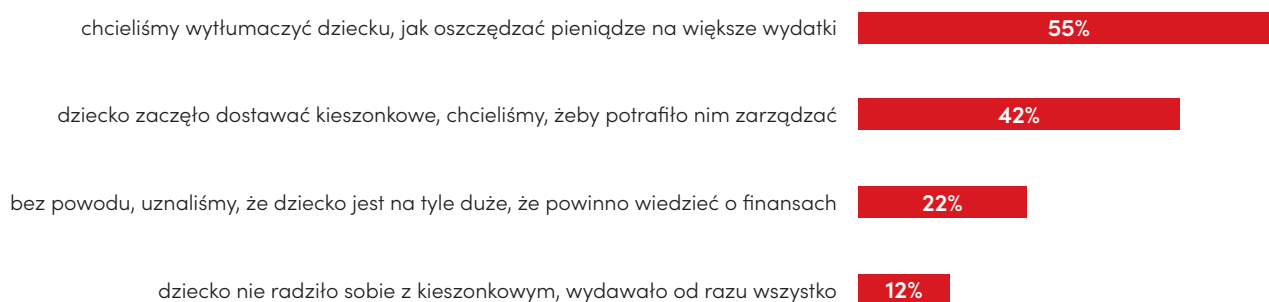

Aż 9 na 10 rodziców rozmawiało osobiście z dziećmi o finansach. Podjęcie rozmowy z dzieckiem motywowane było w większości chęcią wytłumaczenia, jak oszczędzać pieniądze, choć często również wynikało z rozpoczęcia wypłacania dziecku kieszonkowego. Jako bariery przed przeprowadzeniem takiej rozmowy wskazywane są natomiast brak zainteresowania ze strony dziecka czy poczucie braku dostatecznej wiedzy u rodzica, by na ten temat z dzieckiem rozmawiać.

Rozmowa z dzieckiem o finansach

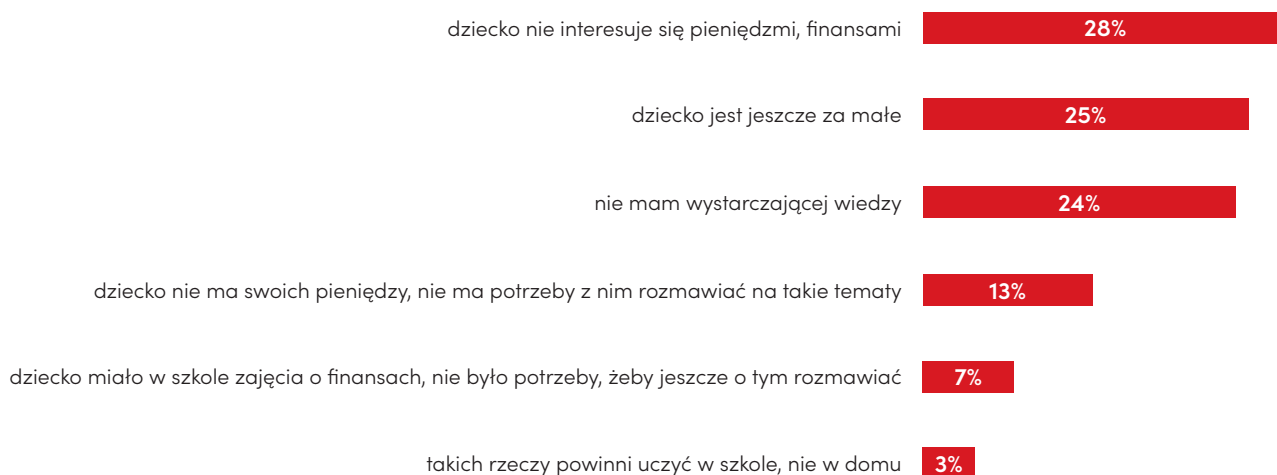

Powody podjęcia rozmowy

Baza: Rodzice dzieci, z którymi rozmawiano o pieniądzach | N = 819

Powody niepodjęcia rozmowy

Baza: Rodzice dzieci, z którymi nie rozmawiano o pieniądzach | N = 33, niska podstawa.

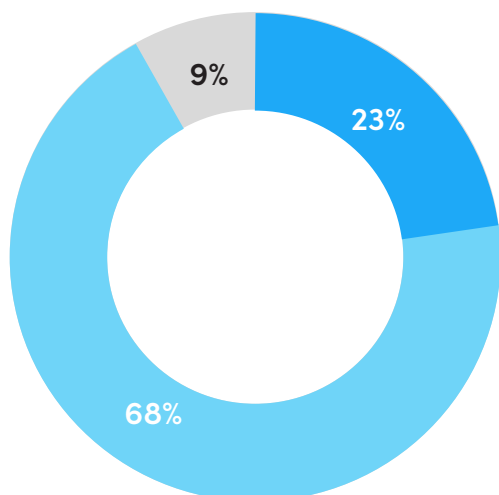
7 lat to średni wiek dziecka, w którym rodzice zaczynają podejmować rozmowy na temat finansów. W zdecydowanej większości to oni sami są inicjatorami takich rozmów.

7 lat

średni wiek dziecka, w którym po raz pierwszy podejmuje się z nim rozmowę o finansach

Inicjator rozmowy

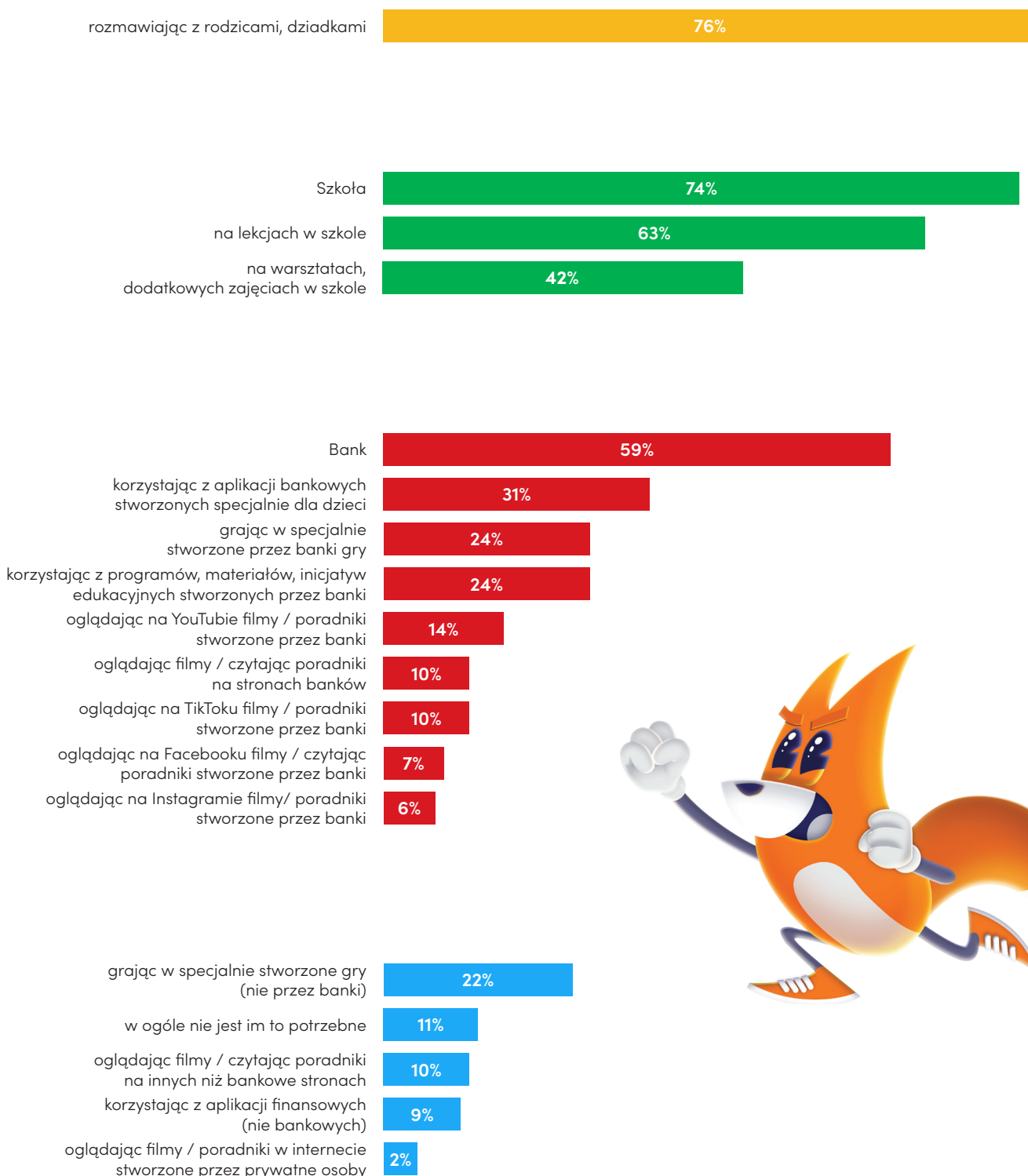
- dziecko przyszło i zaczęło zadawać pytania
- sami zaczęliśmy taką rozmowę
- nie wiem, nie pamiętam

Baza: Rodzice dzieci, z którymi rozmawiano o pieniądzu | N = 819

Obok rozmów z bliskimi i zajęć w szkole bank oraz stworzone dla dzieci aplikacje bankowe, gry lub programy i materiały edukacyjne zdaniem rodziców dobrze sprawdzają się jako źródło edukacji finansowej.

Sposoby zdobywania wiedzy

Banki zdaniem rodziców najlepiej sprawdzają się, ucząc dzieci, na jakie niebezpieczeństwa mogą być narażone (mają największą wiedzę na ten temat).

Banki jako źródło informacji

banki wiedzą, na jakie niebezpieczeństwa można być narażonym w świecie finansów

62%

w bankach najwięcej wiedzy o finansach

37%

banki są obiektywnym źródłem informacji

35%

banki są godne zaufania

23%

Baza: Rodzice, którzy uważają, że banki powinny edukować dzieci w zakresie finansów | N = 515

KONTO I PRODUKTY BANKOWE DZIECKA

Co 3 dziecko w wieku 6-13 lat posiada już konto w banku. Aż 40% rodziców planuje założyć konto dziecku w ciągu roku.

Posiadanie konta bankowego

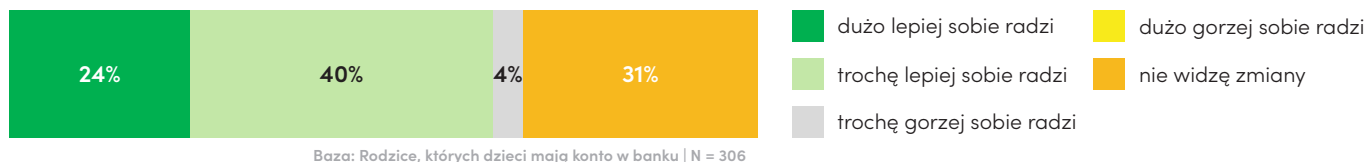
40% planuje założyć dziecku konto w ciągu roku

Baza: Rodzice, których dzieci nie mają konta w banku | N = 561

Posiadanie konta bankowego ma, zdaniem rodziców, dobry wpływ na dzieci – uczy je oszczędzania, zarządzania pieniędzmi i kontroli. Z obserwacji rodziców wynika, że dzieci lepiej radzą sobie z finansami od czasu, kiedy mają konto w banku.

Zmiana u dziecka w podejściu do pieniędzy po założeniu konta

Korzyści z posiadania konta

Baza: Rodzice, których dzieci mają konto w banku | N = 306

Rodzice przyznają, że kontrolują regularnie saldo konta dziecka (91%), najczęściej wykorzystując do tego aplikację mobilną banku. Mniej niż co dziesiąty rodzic w ogóle nie kontroluje wydatków dziecka.

Kontrolowanie wydatków dziecka

Baza: Rodzice, których dzieci mają konto w banku | N = 306

1 na 5 dzieci posiada kartę płatniczą przypisaną do konta. Rodziców do podjęcia takiej decyzji motywuje głównie dobro dziecka – z jednej strony chcą oni kontrolować jego wydatki, z drugiej zaś uważają posiadanie karty płatniczej za bezpieczniejsze niż noszenie gotówki. Ponadto takie rozwiązanie jest wygodniejsze w przypadku chęci przekazania dziecku pieniędzy.

Posiadanie karty płatniczej

Powody założenia dziecku karty płatniczej

Baza: Rodzice, których dzieci mają konto w banku | N = 306

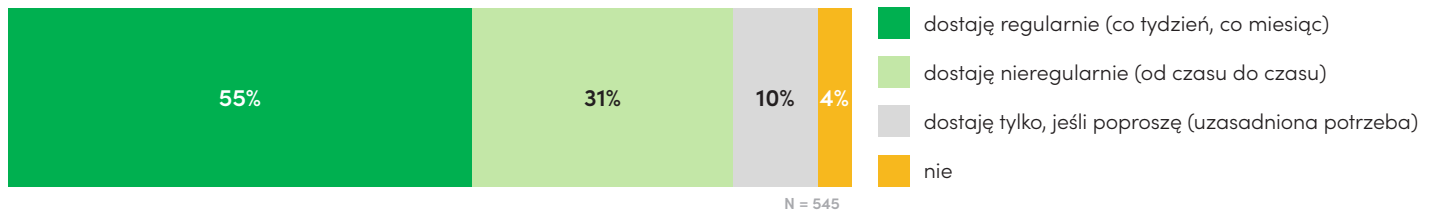

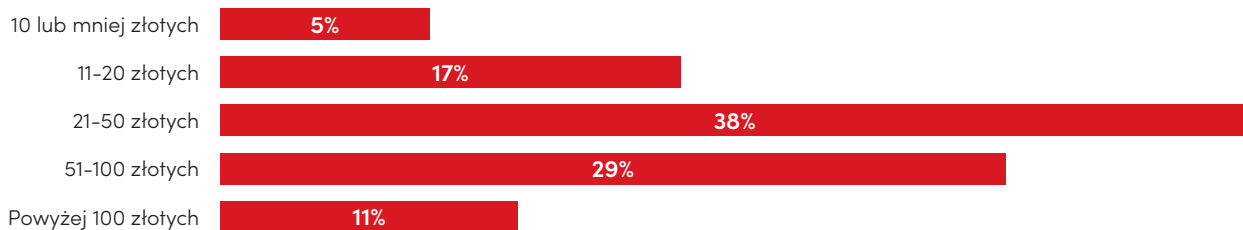
DZIECI 9 - 13 lat

Większość dzieci (55%) otrzymuje kieszonkowe regularnie – najczęściej raz w miesiącu. Zazwyczaj są to kwoty od 21 - 100 złotych.

Otrzymywanie kieszonkowego

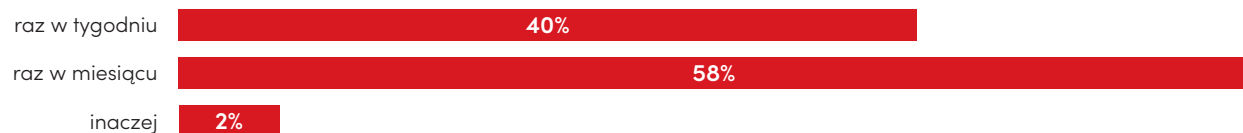

Kwota

Baza: Dzieci otrzymujące kieszonkowe | N = 298

Częstotliwość

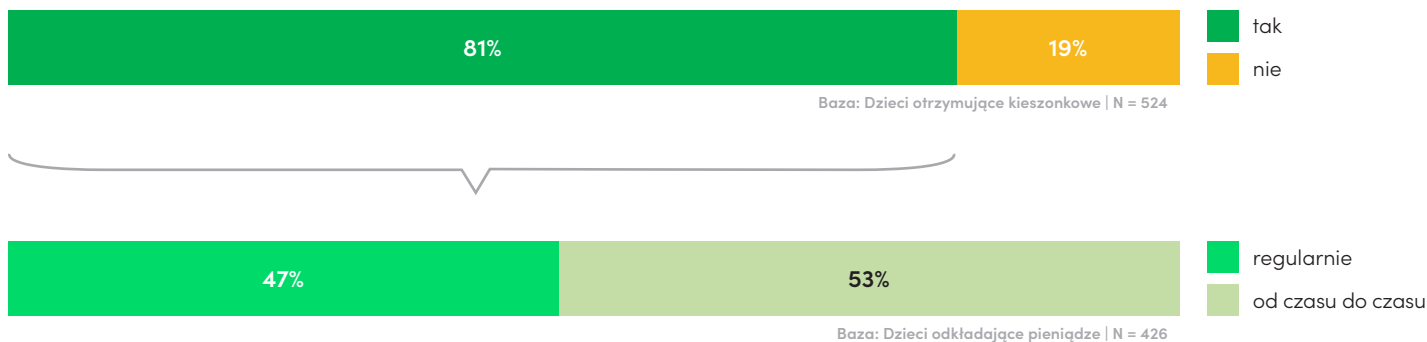

Baza: Dzieci otrzymujące kieszonkowe | N = 298

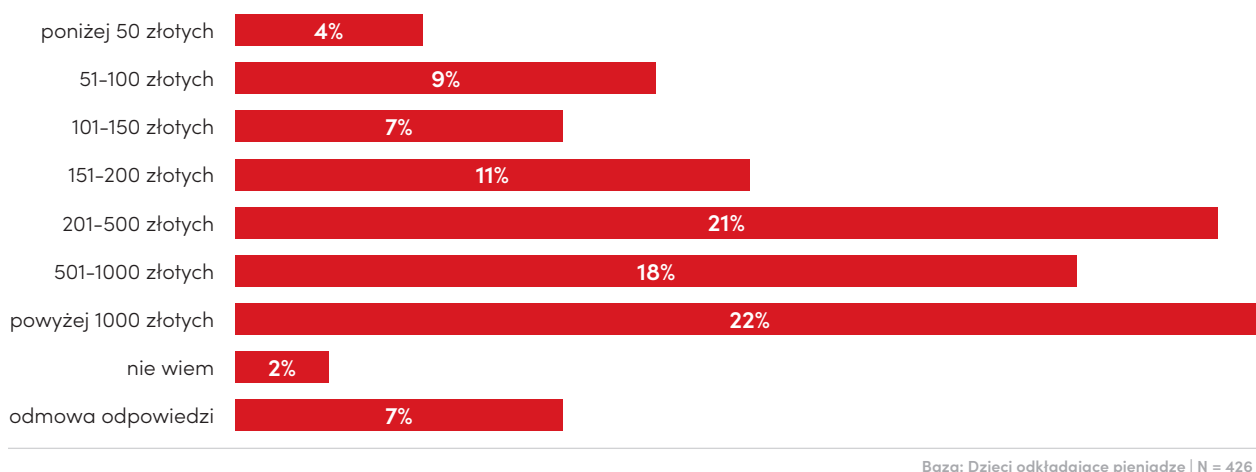

8 na 10 dzieci dostających kieszonkowe część pieniędzy odkłada, przede wszystkim planując zakup np. roweru, gier czy ubrań. Nieznacznie większa część z nich odkłada pieniądze nieregularnie, od czasu do czasu.

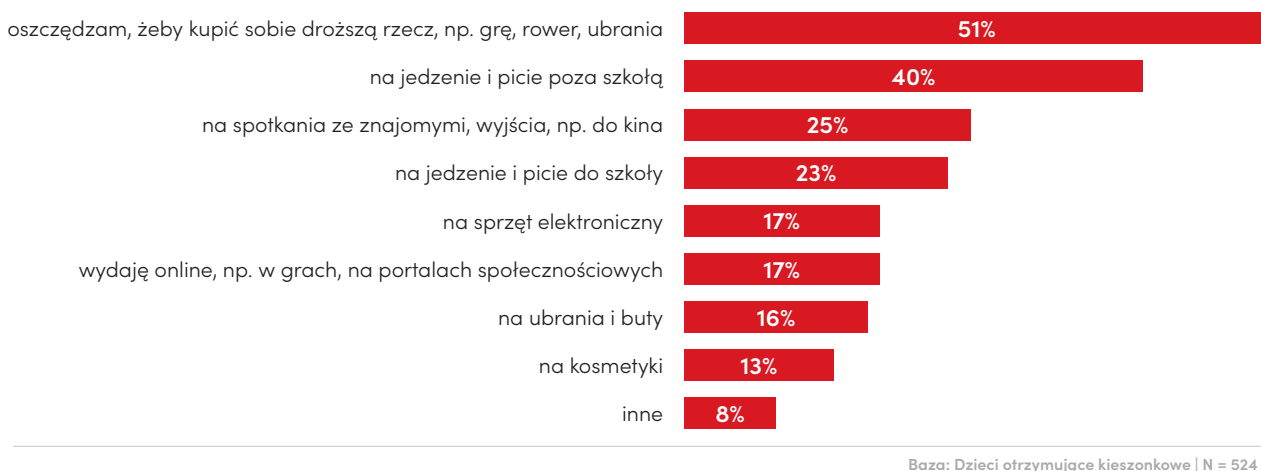
Odkładanie

Zaoszczędzona kwota

Wydawanie kieszonkowego

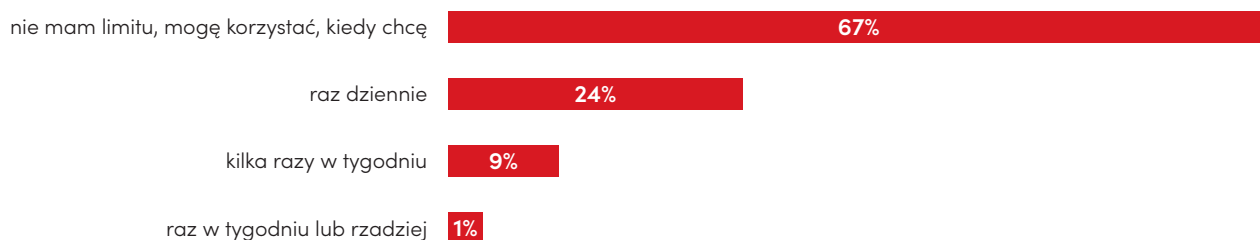

Dzieci w zdecydowanej większości posiadają swój własny smartfon i mają swobodę w korzystaniu z niego, choć deklarują, że robią to tylko kilka razy w ciągu dnia (ale co piąte dziecko robi to co chwilę przez cały dzień).

Posiadanie smartfona

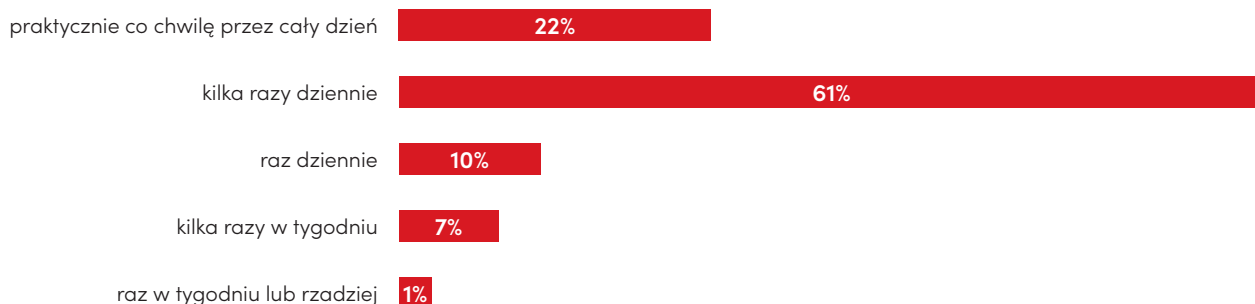

Jak często możesz korzystać ze smartfona?

Baza: Dzieci posiadające smartfon | N = 483

Jak często korzystasz ze smartfona?

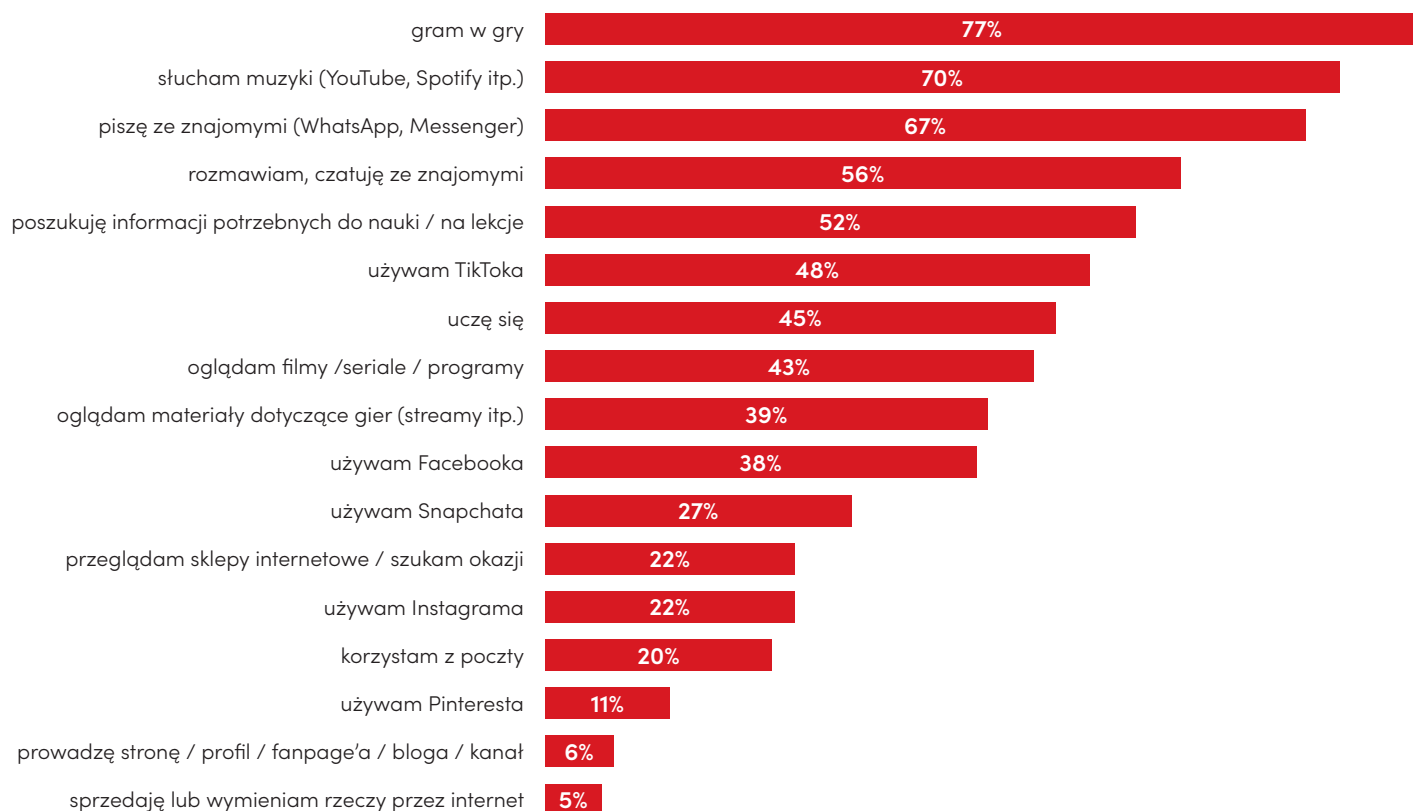

Baza: Dzieci posiadające smartfon | N = 483

Dzieci najczęściej wykorzystują smartfon w celach rozrywkowych – grają na nim w gry, słuchają muzyki albo piszą ze znajomymi.

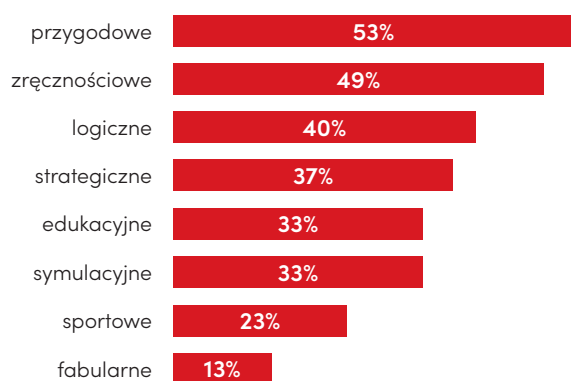
Czynności wykonywane na smartfonie

Baza: Dzieci posiadające smartfon | N = 483

Granie w gry zostało wskazane jako najczęstsza czynność wykonywana na smartfonie. Dzieci przyznają, że grają kilka razy dziennie, a ich ulubione rodzaje gier to przygodowe i zręcznościowe.

Rodzaj gier

Baza: Dzieci deklarujące granie w gry na smartfonie | N = 396

Częstotliwość grania w gry na smartfonie

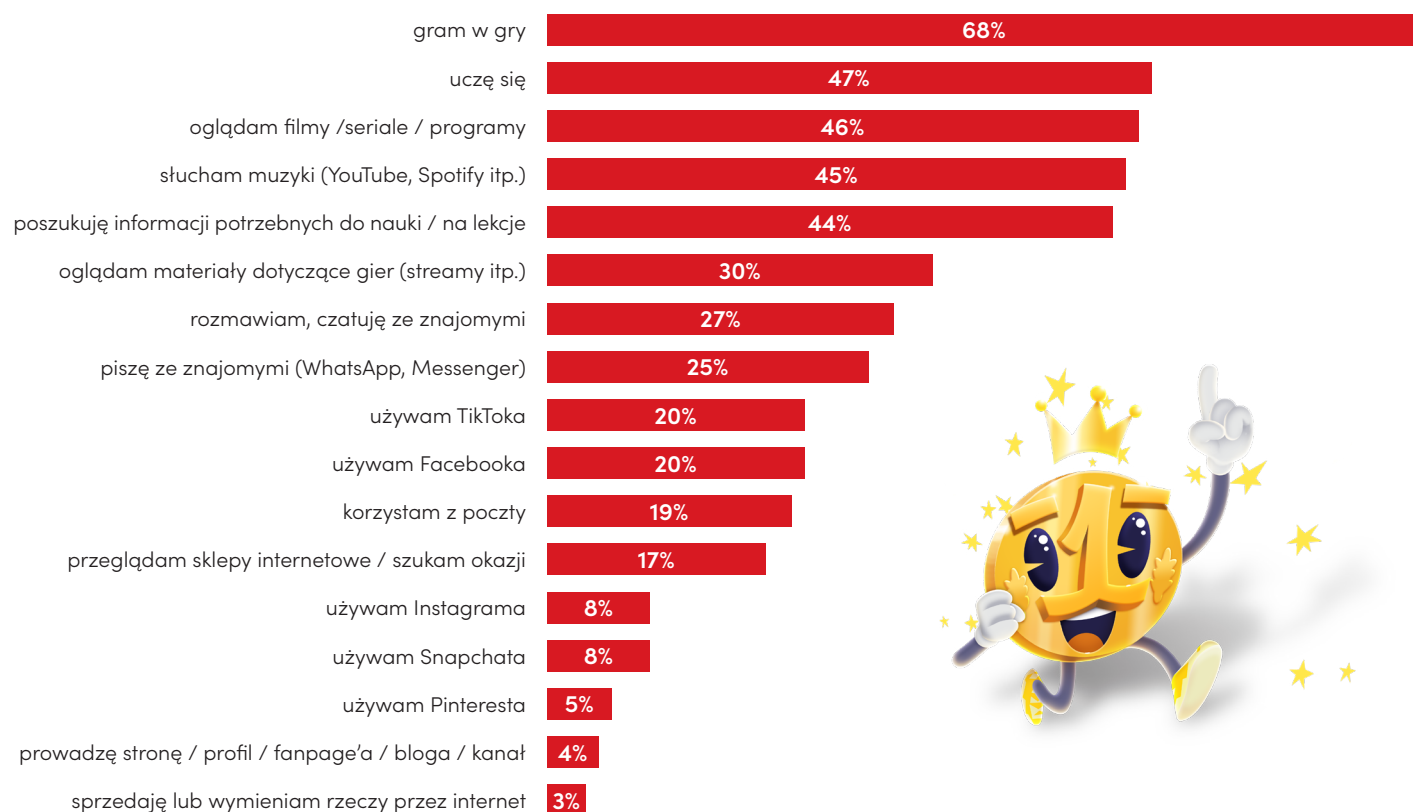

Baza: Dzieci deklarujące granie w gry na smartfonie | N = 396

Oprócz smartfonów młodzi do korzystania z internetu używają również laptopów (55%) i rzadziej (25%) tabletów. Na tych urządzeniach również najczęściej grają w gry, ale również służą im one do nauki (47%), szukania materiałów potrzebnych do nauki (44%), a także oglądania filmów czy programów (46%) i słuchania muzyki (45%).

Podjęmowane czynności na laptopie, tablecie, komputerze

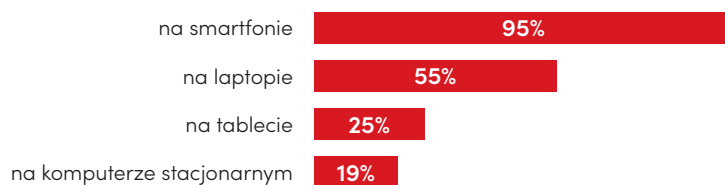
Baza: Dzieci korzystające z internetu na wymienionych urządzeniach | N = 403

Częstotliwość korzystania z internetu

Baza: Dzieci korzystające z internetu na wymienionych urządzeniach | N = 403

Korzystanie z internetu – urządzenia

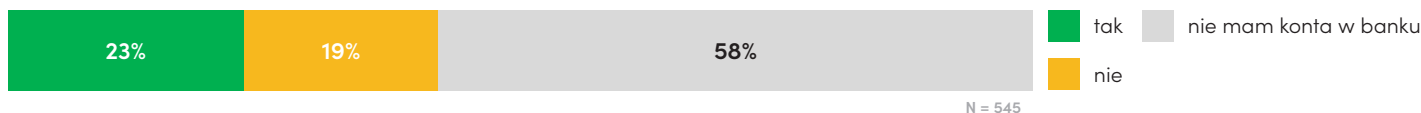

N = 545

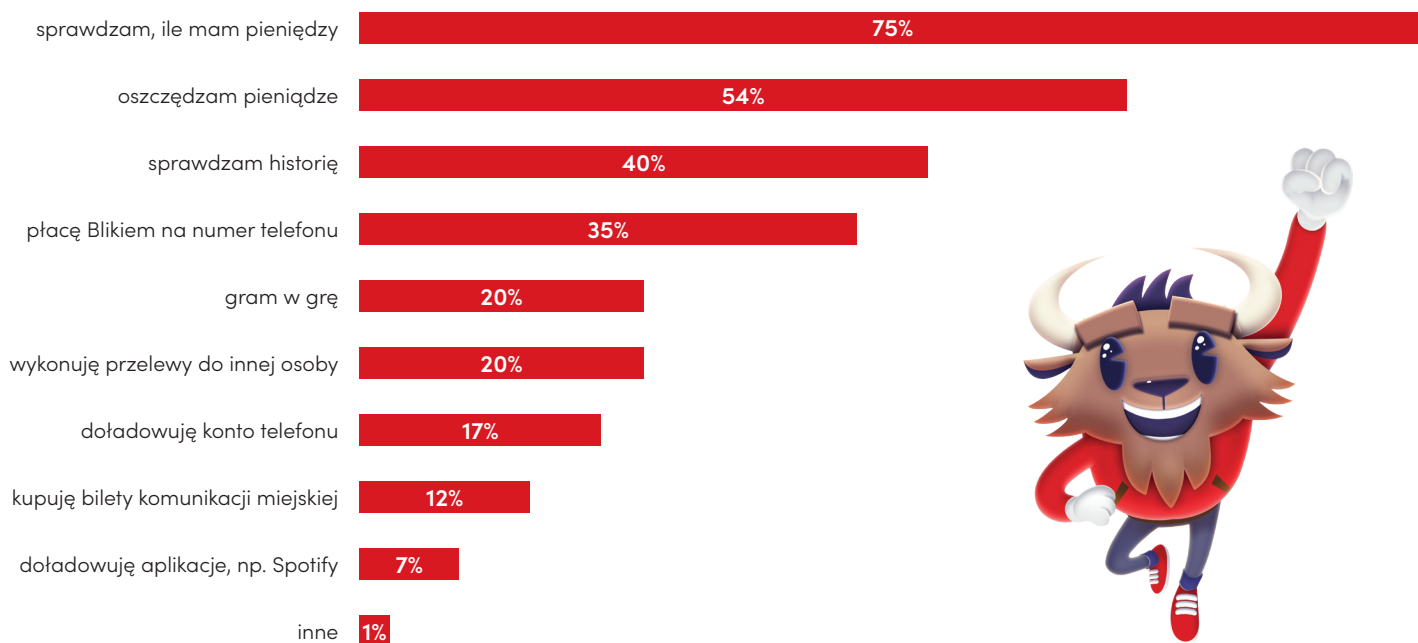

Niemal ¼ dzieci w wieku 9-13 lat korzysta z aplikacji mobilnej banku. Głównie wykorzystują ją do zarządzania swoimi pieniędzmi (sprawdzenie stanu konta, historii, oszczędzania). Popularne jest także wykorzystanie aplikacji do płacenia Blikiem.

Korzystanie z aplikacji mobilnej banku

Podejmowane czynności

Baza: Dzieci posiadające aplikację mobilną banku | N = 127

O badaniu

Metodologia

IQS Sp. z o.o. na zlecenie Banku Pekao S.A.
CAWI, na panelu Opinie.pl

Respondenci

Badanie zrealizowane zostało z rodzicami i ich dziećmi. Reprezentatywna próba rodziców dzieci w wieku 6-13 lat (N=867) oraz dzieci w wieku 9-13 lat (N=545). Ograniczenie wiekowe dzieci ze względu na możliwości poznawcze młodszych dzieci dotyczące kwestii finansowych.

BIERZ ŻYCIE ZA ROGI